जुहोति ॥ २ ॥ प्राणो वा आज्यं । उभयत एवास्य प्राणं दधाति । पुरस्ताच्चोपरिष्टाच्च" इति । आज्यस्य प्रतिपदं करोतीत्येवं प्रथमानुवाकस्याज्यं द्रव्यं विहितं । तत्रान्यस्याप्याज्ये द्रव्ये विहिते सति 'अस्य' यजमानस्य, 'उभयतः पुरस्ताच्चोपरिष्टाच्च', आद्यन्तयोर्व्वयसोः 'प्राणं', सम्पादयति ॥

(८) तत्र होमे दशानुवाकमन्त्राणां विधीनभिप्रेत्य प्रथमानुवाके मन्त्रद्वयं व्याचष्टे । "एकस्मै स्वाहेत्याह । अस्मिन्नेव लोके प्रतितिष्ठति । द्वाभ्याꣳ स्वाहेत्याह । अमुष्मिन्नेव लोके प्रतितिष्ठति । उभयोरेव लोकयोः प्रतितिष्ठति । अस्मिꣳश्चामुष्मिꣳश्च" इति । स्वनिवासापेक्षया प्रथमत्वादेकशब्दसामर्थ्येनैतल्लोकप्रतिष्ठा, एतदपेक्षया द्वितीयत्वाद् द्वितीयशब्दसामर्थ्येन स्वर्गलोके प्रतिष्ठा । एवं लोकद्वये प्रतिष्ठा सिद्ध्यति ॥

(९) अन्त्यानुवाकेऽपि मन्त्रद्वयं व्याचष्टे । "शताय स्वाहेत्याह । शतायुर्व्वै पुरुषः शतवीर्य्यः । आयुरेव वीर्य्यमवरुन्धे । सहस्राय स्वाहेत्याह । आयुर्वै सहस्रम् । आयुरेवावरुन्धे" इति । शतसङ्ख्याकासु नाडीषु दशेन्द्रियव्यापारेण पुरुषस्य शतवीर्य्यत्वं । आयुषि मासानां दिवसानाञ्च सहस्रसङ्ख्योपेतत्वादायुरेव सहस्रम् ॥

(१०) अन्त्यानुवाकेपि चरमं मन्त्रं व्याचष्टे । "सर्वस्मै स्वाहेत्याह । अपरिमितमेवावरुन्धे" इति । सङ्ख्याविशेषस्यानुपात्तत्वात् अपरिमितप्राप्तिः । एवमन्नहोमानुवाकानामाद्यन्तव्याख्यानेन ते सर्व्वेप्यनुवाका अत्र विनियुक्ता इत्यवगम्यते ॥

इति पञ्चदशोऽनुवाकः ।